METSÄTALOUS

Avohakkuiden välttämiselle ilmastoperustein ei ole tieteellistä näyttöä. **METSÄASIANTUNTIJA JANNE NÄRÄKKÄ, MTK**

Komissio suosittelee välttämään avohakkuita

Euroopan parlamentin ja neuvoston käsittelyyn tulevan ehdotuksen mukaan avohakkuita pitäisi välttää ja jatkuvaa kasvatusta suosia hiilensidonnan nimissä. MTK arvostelee ehdotusta, koska sille ei ole tieteellisiä perusteita.

Euroopan komission esityksen mukaan metsätaloudessa voitaisiin hillitä ilmastonmuutosta pidentämällä kiertoaikoja, välttämällä avohakkuita ja suosimalla jatkuvaa kasvatusta sekä metsien suojelua.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK on Euroopan komission metsänhoidollisista linjauksista ”erittäin huolestunut”.

”Avohakkuiden välttämiselle ilmastoperustein ei ole tieteellistä näyttöä”, MTK:n metsäasiantuntija **Janne Näräkkä** toteaa lausunnossaan, jonka hän luovutti eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle viime perjantaina.

Ympäristönsuojelun professori **Pekka Kauppi** Helsingin yliopistosta on samoilla linjoilla.

”Kyse on siitä, millä metsänhoitomenetelmällä metsässä kasvaa eniten puuta kuutioissa mitattuna. En ole nähnyt tutkimuksia, joissa jatkuvalla kasvatuksella keskikuutiomäärä olisi tasaikäiskasvatusta suurempi”, Kauppi kommentoi.

Jatkuvan kasvatuksen menetelmässä puustoa ei uudisteta avohakkuin, vaan uutta taimiainesta syntyy jatkuvasti poimintahakkuista syntyneisiin aukkoihin.

Kiertoajan pidentäminen perusteltua

Kaupin mukaan menetelmien hiilensidontakykyä tulisi vertailla tieteellisesti ennen kuin niistä voidaan tehdä kirjauksia poliittisessa päätöksenteossa.

Kiertoajan pidentäminen on Kaupin mukaan kuitenkin perusteltua hiilensidonnan nimissä.

”On selvää, että päätehakkuun lykkääminen lisää metsän kuutioita.”

Myöskään suojelun lisääminen ei Kaupin mukaan sodi hiilensidontatavoitteiden kanssa, sillä luonnonsuojelualueilla on enemmän puuta kuin talousmetsissä.

Kohti yhteistä metsäpolitiikkaa?

MTK ei katso hyvällä, että EU:lle annettaisiin valta puuttua Suomessa käytettäviin metsänkäsittelymenetelmiin.

”Emme pidä lainkaan siitä, että EU tiukentaa otettaan ja alkaa määräillä, miten metsänomistaja hehtaarinsa hakkaa”, Näräkkä ruotii.

”Esitys on ristiriidassa EU:n periaatteen kanssa jättää metsänhoito ja metsäpolitiikka kansalliseen päätösvaltaan.”

Tuottajajärjestö toivoo, että erilaisten rajoitusten sijaan metsänkasvatusta kannustettaisiin, sillä metsätaloudella on valtava merkitys hiilensidonnassa.

Puutuotteet mukaan hiilitaselaskentoihin

Ehdotuksessa myönteistä MTK:n mukaan on, että siinä puutuotteet sisällytetään kansallisen hiilitaseen raportointiin.

Se tarkoittaa, että paperille, puulevyille ja sahatavaralle annetaan tietty puoliintumisaika, jonka ajan se lasketaan edelleen hiilinieluksi.

”Jos siis Suomessa tuotetaan runsaasti sahatavaraa, hiilinielumme voivat pysyä korkealla hakkuista huolimatta”, Näräkkä selventää.

Kaupin mukaan puutuotteiden merkitys hiilensidonnassa korostuu, jos puulla korvataan muita materiaaleja, kuten betonia tai muovia.

SUVI NIEMI

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Suomessa valtaosa metsistä uudistetaan istuttamalla hakkuuaukolle kuusta.

TAUSTA

Maankäytön ja metsätalouden ilmastoroolia täsmennetään

Euroopan unioni on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.
Työkaluja päästöjen vähentämiseksi ovat päästökauppa, päästövähennysvelvoitteet päästökaupan ulkopuolisille sektoreille sekä Lulucf-sektori.
Kaksi ensimmäistä työkalua ovat jo osa EU:n lainsäädäntöä, mutta Lulucf-sektorin roolia vasta käynnistetään.
Lyhenne tulee sanoista land use, land use change and forestry, mikä tarkoittaa maankäyttöä ja sen muutosta sekä metsätaloutta.
Vuonna 2009 Lulucf-sektori poisti ilmakehästä hiiltä yhdeksää prosenttia EU:n kasvihuonekaasuista vastaavan määrän. Suomessa sektori sitoo parhaimpina vuosina jopa puolet kokonaispäästöistä.
Lulucf-sektorin poistamaa hiilimäärää ei toistaiseksi lasketa mukaan päästövähennysvelvoitteeseen.
Komissio toivoo sektorille osaa päästövähennystavoitteissa, mikä edellyttää tarkkaa tilinpitoa, seurantaa ja raportointia.
Metsänhoidollisia linjauksia komissiolta ei ole aiemmin tullut. On mahdollista, että ilmastopolitiikan sääntelyn kautta linjauksia tulee aiempaa enemmän.

Yli tuhat hehtaaria UPM:n soita suojelualueiksi Keski-Suomessa

Metsäyhtiö UPM, ympäristöministeriö ja Keski-Suomen elykeskus ovat sopineet yli tuhannen suohehtaarin suojelusta Keski-Suomessa.

Valtio osti UPM:ltä 795 hehtaaria suoalueita suojelutarkoituksiin. Lisäksi UPM:n alueelle perustetaan 323 hehtaaria yksityismaan luonnonsuojelualueita elykeskuksen päätöksellä.

Suot sijaitsevat Keski-Suomen pohjoispitäjissä Kyyjärvellä, Karstulassa, Pihtiputaalla ja Kinnulassa. Alueet kuuluvat pääosin Naturaan.

UPM:n maankäytöstä ja kiinteistöistä vastaava johtaja **Jorma Saarimaa** kertoo, että vastaavantyyppiset sopimukset on tehty aiemmin Kainuussa ja Etelä-Karjalassa sijaitsevista soista.

Ympäristöministeri **Ville Niinistön** (vihr.) mielestä alueet ovat tervetullut lisä suojeltujen luonnontilaisten soiden verkostoon.

Tavoitteena on ennallistaa yli 4 200 hehtaaria soita vuoteen 2014 mennessä.

Keski-Suomen elykeskuksen luonnonsuojelupäällikkö **Päivi Halinen** luonnehtii kohteita erittäin merkittäviksi suoluontotyyppien ja kosteikkolinnuston suojelualueiksi.

Kyyjärven Peuralamminneva on merkittävin suo, joka siirtyy UPM:ltä valtiolle. 481 hehtaarin laajuisella aapasuolla on monipuolinen kasvilajisto, ja lajeista osa on uhanalaisia.

Laajaan suokokonaisuuteen kuuluva Hirvilammensuo on karu ja paikoin kitukasvuista mäntyä kasvava avosuo.

Karstulan Leppäsuolla ja Laihistennevalla pesii monipuolinen suolinnusto.

Pihtiputaan ja Kinnulan suojelukohteet ovat osa Keski-Suomen laajimpia aapasoita. Väljännevalla on sekä märkää rimpiä että karumpaa aapaa.

Osa kohteista on ojitusten muuttamaa aluetta, joita ennallistetaan Suoverkosto Life -hankkeen turvin.

Metsähallituksen, Keski-Suomen elykeskuksen ja Jyväskylän yliopiston bio- ja ympäristötieteiden laitoksen tavoite on ennallistaa yli 4 200 hehtaaria erilaisia soita vuoteen 2014 mennessä. **REIJO VESTERINEN**

Stora Enso ja FSC ehdolla viherpesuriksi

Maan Ystävät -luontojärjestö on nimennyt ehdokkaita vuoden viherpesureiksi. Listan ykkösenä on Stora Enso, toisena Ikea ja neljäntenä metsien sertifioinnin organisaatio FSC.

Palkinto halutaan kohdistaa ruotsalaiseen toimijaan, joka ”on viime vuonna vältellyt panostusta oikeisiin ympäristötoimiin ja sen sijasta uhrannut energiaa vihreän imagon luomiseen”.

Maan Ystävät antaa valinnassa vallan kansalle. Äänestysaikaa on kesäkuun loppuun asti. Lisää tietoa ja äänestyspaikka löytyy googlaamalla Svenska Greenwash Priset.

Stora Enson ehdokkuutta vuoden 2012 viherpesuriksi perustellaan sillä, että luonnon monimuotoisuus vähenee eukalyptuksen viljelyllä. **MT**

Maalaismaisemaa -kokoelmalevy ilmestyy toukokuussa!

KARI LINDHOLM

”Pitkän kevään ansiosta kelkkakelejä riittää vielä puunajoon”, kertoo nuori metsänomistaja Anton Onnela Sodankylästä.

Anton Onnela soveltaa tuoreita metsäoppeja kotitilallaan

SODANKYLÄ

Moottorisaha laulaa suorajalkaisessa koivikossa Siurunmaan 40 asukaan kylän takalistoilla Sodankylässä. Sahan kahvoihin on tarttunut kylän nuorin isäntä, metsänomistaja **Anton Onnela**, 19. Hän hoitaa noin 500 hehtaarin metsätilaa uusimman koulutiedon avulla.

”Valmistun tänä keväänä metsäkoneen kuljettajaksi ja ylioppilaaksi kaksoistutkinnolla neljän vuoden opintojen jälkeen metsäkoulusta Rovaniemeltä. Tavoitteena olisi vielä metsätalousinsinöörin nelivuotinen AMK-tutkinto”, Onnela kertoo.

Kesätöitä on luvassa paikalliselta metsäkonefirmalta ajokoneen kuskina.

”Olin samoissa hommissa viime kesänäkin. Uskon, että leipäpuu löytyy jatkossa kuitenkin Metsähallitukselta, josta jää eläkkeelle runsaasti metsäammattilaisia lähivuosina.”

Onnela sanoo, että kaivokset ovat vieneet metsäkonealalta runsaasti kuljettajia Lapissa.

”Vaikka en insinöörikouluun pääsisikään, työtä riittäisi silti metsäkoneen puikoissa. Oma hommansa on tilan porojen hoitaminen.”

Koivuista polttopuita

Tilalla harjoitetaan pienimuotoista klapikauppaa. Onnela harventaa parhaillaan 60 vuoden ikään varttunutta puolen hehtaarin koivikkoa. Koivusavotta on kestänyt neljättä päivää. Polttopuurangat rojahtelevat maahan rivakalla tahdilla.

Koivut kaadetaan kuivumaan keväällä. Kuivuminen loppuu, kun ruoho vihertää.

”Rangat menevät polttopuiksi naapurin isännälle, **Kari Onnelalle**. Hän lämmittää niillä ensi talvena leivinuunia. Tästä savotasta kertyy kymmenisen mottia koivua, josta saadaan lähes 20 pinometriä polttopuita. Keskivahvuus on tuommoiset 13–14 senttiä. Riittää, kun nämä halkaistaan keskeltä.”

”On ilo silmälle, kun kylälle on saatu viimeinkin riuska ja nuori työmies. Fiilikset ovat kuin Päätalon romaanissa. Minun sähkölasku putoaa puulämmityksellä lähes puoleen”, kertoo Kari Onnela.

Anton Onnela nostelee rangat karsinnan ja katkonnan jälkeen moottorikelkan parirekeen. Vaikka toukokuu on jo puolivälissä, kelkkakelejä riittää yhä. Lämpenevät kelit panevat hakkuuseen vauhtia.

”Tamppasin ajojäljet jo etukäteen. Ne kantavat hyvin, vaikka lämmintä on liki kymmenen astetta.”

Onnela sanoo, että omatoiminen metsänomistaja pääsee palkoille harvennusleimikoissa.

”Kun kuviot ovat pieniä, kannattaa kuiturangat tehdä polttopuuksi. Konekustannukset ovat noin kolmannes kantohinnasta, joten pieniin kohteisiin ei kannata haaveilla konetta.”

Talo vuokrattu kaivosmiehille

Polttopuita kuluu rutkasti myös Onnelan tilan omakotitalossa. ”Talossa on puulla toimiva vesikeskuslämmitys, sen lisäksi varalämpönä on sähkö.”

Onnelan tila on toistaiseksi jakamaton kuolinpesä. Osakkaina ovat Antonin lisäksi kaksi vanhempaa veljeä ja Antonin äiti, joka asuu Rovaniemellä.

”Tarkoitukseni on muuttaa asumaan tilalle pysyvästi, kunhan opiskelut metsäammattiin päättyvät ja työpaikka on varma.”

Kotitalo on vuokrattu arkipäiviksi Kevitsan kaivoksen rakennusmiehille.

”Asun siinä tällä hetkellä vain viikonloppuisin. Vuokraus on hyvä keino pitää rakennus lämpimänä ja kunnossa.”

Harvennukset odottavat

Tilan metsät kasvavat tasaisesti kaikissa kehitysluokissa. Tämä antaa mahdollisuudet jatkuvaan puun myyntiin.

”Joka sorttia löytyy, raivausta odottavista tiheistä taimikoista ensiharvennuksiin ja uudistuskypsään tukkimetsään. Kun isä kuoli kymmenisen vuotta sitten, on metsiin kertynyt runsaasti hoitorästejä. Yritän purkaa hoitosumaa omalla vapaa-ajallani.”

Onnelan tilan verkkometsäsuunnitelma on päivitetty pari vuotta sitten. Anton Onnela on Metsäliiton jäsen.

Nuori isäntä uskoo, että puunmyynnistä jää jatkossa yhä suurempi osuus yhtiölle, sillä puun kuljetusmatkat ovat pitkät ja kuljetuskustannukset ovat kasvussa.

”On todella huono asia, että Kemijärven massatehdas suljettiin. Sen seuraaja Arktos lopetti liimapalkkitehtailun, joten puun jalostajia on alueella entistä vähemmän.”

KARI LINDHOLM

Vidgrénin säätiöltä tunnustuksia

Einari Vidgrénin elämäntyötä ylläpitävä säätiö jakoi tunnustuksia metsäalan osaajille jo seitsemännen kerran. Tunnustuksia jaettiin yhteensä lähes 110 000 eurolla.

Päähuomionosoituksena säätiö myönsi Einarin palkinnon kolmelle ansioituneelle metsäkoneyritykselle.

15 000 euron Einarin palkinnon vastaanottivat Metsä- ja Maansiirto Kastinen Oy, Kalevi Määttä Oy ja Veljekset Lönnroth Ay.

Säätiö palkitsi koneelliseen puunkorjuuseen liittyviä tutkimus- ja tuotekehitystahoja, alan koulutuksen kehittäjiä sekä alan arvostusta nostaneita tahoja Einarin tunnustuspalkinnoilla.

Einarin tunnustuspalkinnon vastaanottivat Metsäopetus.fi, Metsäliiton kehittämispäällikkö **Risto Lilleberg**, Luston metsäkulttuuripäivät, Lapin ammattiopiston metsäkoneopetuksen lehtori **Eero Juhani Tuohimetsä** ja Metsähallituksen tiedekeskus Pilke.

Einari Vidgrénin Säätiö palkitsi myös 25 ansioitunutta metsäkoneenkuljettajaa 1 000 euron Einarin kuljettajapalkinnolla ja 500 euron opiskelijastipendillä 24 metsäkonealan opiskelijaa. **MT**